

Jazykové centrum

Němčina A1

ZS 2023/2024 (Dienstag)

19. Stunde

Lektion 9

1. Arbeit in Gruppen
 1. Vergangenheit – „Was haben Sie / hast du gestern gemacht?“
2. Vergangenheit - Perfekt
3. Hausaufgabe

Grammatik

Schwache Deklination der Substantive

Podstatná jména mužského rodu s koncovkou **-en** ve všech pádech jedn. i množ. čísla

- *Der Kolleg-e* *die Kolleg-en*
- *Des Kolleg-en* *der Kolleg-en*
- *Dem Kolleg-en* *den Kolleg-en*
- *Den Kolleg-en* *die Kolleg-en*

Details finden Sie im **Lehrbuch**, S. 189-190

Übungen – Lehrbuch S. 191 ff

Grammatik

- **Minulý čas – úvodem:**
- Präteritum – jednoduchý minulý čas
- Perfektum – složený minulý čas
- Plusquamperfektum – předminulý čas

Minulý čas

Perfektum (čas minulý)

- Běžná forma komunikace
- Tzv. minulý čas „s ocáskem“ = složený tvar
- Pomocné sloveso + příčestí minulé (na konci věty)

Präteritum (čas souminulý)

- Užití především v literární oblasti nebo při souslednosti časů (ve spojení s časem předminulým)

Nepravidelná slovesa

Rozdělení do skupin dle změn ve kmenové samohlásce

1. skupina

- i – a – e (bitten – bittet – bat – gebeten)
- e/i – a – o (helfen – hilft – half – geholfen)

3. skupina

- ie – o – o (biegen – biegt – bog – gebogen)

2. skupina

- o – a – o (kommen – kommt – kam – gekommen)
- a/ä – u – a (fahren – fährt – fuhr – gefahren)

Nepravidelná (silná) slovesa

Rozdělení do skupin dle změn ve kmenové samohlásce

4. Poznámka:

- u některých sloves se mění také souhlásky,
např. **g**ehen – **g**ing – geg**a**ngen;
auch nehmen, sitzen, stehen, ziehen
- v některých případech nastává i změna v pravopisu,
např. schne**e**iden – schnitt, **f**allen – **f**iel, **l**assen – **l**ieß

Jak se tvoří minulé časy: Perfektum (das Perfekt)

slabých sloves:

- 1. **ge**+slov.základ+přípona-**t** Inf.: *mach-en* > příč. **ge**-*mach-t*
- 2. --- slov. základ+příp. -**t** (u sloves na *-ieren* v inf.) Inf.: *studier-en* > příč.min.: *studier-t*
- 3. --- slov. základ+příp. -**t** (u sloves s neodlučitelnou předponou) *verbrauch-t*, *vor-be-reite-t*
- 4. odluč. předp.+ **ge**+slov.základ+přípona-**t**

(u sloves s **odlučitelnou** předponou se předpona **ge-** vkládá mezi předponu a slovní základ)

Inf.: *aussuchen* > *aus-ge-such-t*

Jak se tvoří minulé časy: Präteritum (das Präterit)

Použití:

- v písemném projevu, odborných textech, žurnalistice, vyprávěcí čas v beletrii

X

- u sloves *haben, sein, werden, způsobových sloves* i v běžné konverzaci

Präteritum slabých (pravidelných) sloves:

např. *machen, suchen, baden, brauchen, verbrauchen, vorbereiten, arbeiten, aufsuchen, fragen*

Strukturní vzorec:

Slovní základ slovesa + přípona „-t-“ + **koncovka osoby**

Ich mach-t-e

wir mach-t-en

Du mach-t-est

ihr mach-t-et

Er mach-t-e !

sie mach-t-en

Ve 3. os. jedn. čísla je koncovka stejná jako v 1. os. „e“

Minulé časy ve větě: Perfektum

Použití:

V běžné ústní i písemné komunikaci, v písemném projevu (beletrie) zejména v přímé řeči.

Perfektum slabých (pravidelných) sloves

Strukturní vzorec - **holá věta**:

Pomocné sloveso v urč. tvaru (haben, sein)	+	příčestí minulé význ.slovesa
--	---	-------------------------------------

Ich habe + *gesucht.*

Wir haben + *gefragt.*

Minulé časy ve větě: Perfektum

- Perfektum jakožto složený tvar tvoří v německé větě **větný rámec**.
- Pomocné sloveso (*haben, sein*) se chová jako každé jiné sloveso v běžné větě, stojí tedy na **druhém místě** (*resp. v pozici druhého větného členu*)
- Následuje ostatní obsah věty a
- tvar příčestí uzavírá větný rámec, tj. *stojí zcela na konci věty*.

Např.

*Wir haben heute wieder etwas Neues **gelernt**.*

*Ich habe meinen Freund nach seinem Plan **gefragt**.*

Minulé časy ve větě: Perfektum slabých sloves

Použití pomocných sloves

„**haben**“ – u valné většiny pravidelných (slabých) sloves

„**sein**“ - **pouze ve výjimečných případech**, u některých sloves vyjadřujících změnu stavu nebo místa.

Jmenovitě např.: **reisen, wandern, passieren**

*Ich **bin** im Urlaub nach Wien **gereist**.*

*Wir **sind** gestern im Erzgebirge **gewandert**.*

*Auf der Autobahn **ist** ein Unfall **passiert**.*

Ostatní případy využití pomocných sloves budeme probírat u perfekta nepravidelných sloves.

Hausaufgabe

- Lesen Sie die Anfangstexte in der Lektion 9
- Lernen und üben Sie die Grammatik anhand der Übungen im Internet
- Zusätzlich üben Sie die Vergangenheitsformen nach dem Prinzip, das wir besprochen haben.
- **Poznámka:** další podrobný výklad k tvoření tvarů minulého času (perfektum) najdete v učebnici – 16. lekce
tvary **silných sloves** najdete v seznámech zde: zápis v moodle ze dne 5.12.2023

Die Übungen zur Bildung der Perfektformen / cvičení na tvoření minulého času najdete v internetu pod připojenými odkazy v moodle.

<https://learningapps.org/5077594>

<https://learningapps.org/12280624>

<https://www.nthuleen.com/teach/grammar/perfekt1.html>

<https://www.lignoma.com/de/magazin/typische-weihnachtsbraeuche-in-deutschland-und-anderen-laendern/>